

౨౦౧౪౯౧

వ తి ది న ము వ క టిం వ (బ డు ను

Vol. 7.

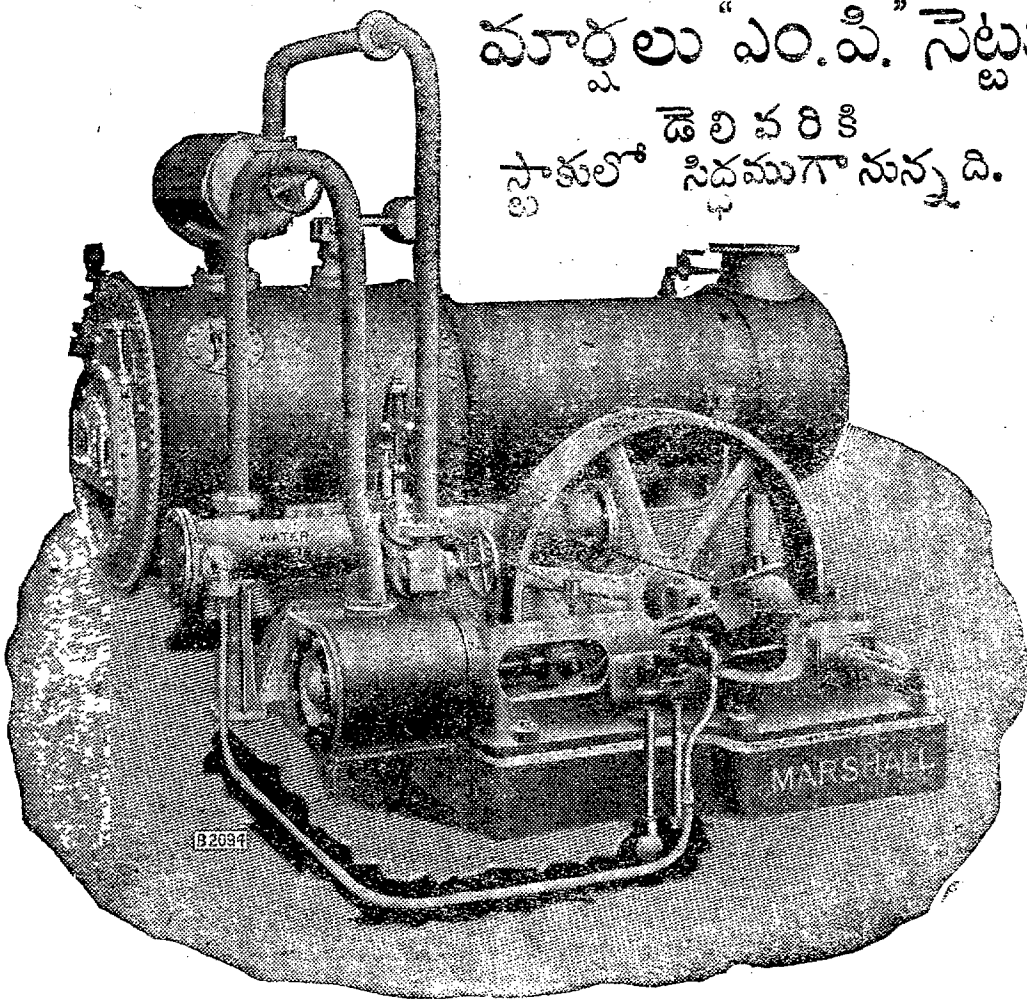
చెన్న చట్టణము 1921 వ సం॥రం జనవరి నెల 18 తేది మంగళవారము

No. 239

తెలుగు భాష.

రా ద్రి వా మి నం వ త్స ర పు వ్య మా న శు ద్ధ న వ మి గ.

నంచిక ౨౩౯

మార్షలు "ఎం.పి." నెట్టు

డెలివరీకి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

ఈ నొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెల్గినది. ఇతర వీరిధమైన నొప్పులను కూడ చూ అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయమగును. ధర 0.10-0 అణాలు.

మోహనీతైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బి 1-8 0-6-0

పండ్ల పొడి

డబ్బి 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి . మదరాసు.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పింగు మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్షలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరు నా మాకు దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

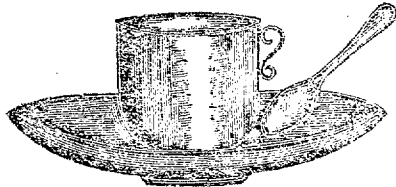
మార్షలు సన్యు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ చెన్: బెజవాడ, తంజావూరు.

నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

మణిఆయిల్

అయూర్వేదాగ్నికృత్తైలము (తైలకీమాత్రం ఉపయోగము) శామమునకు చిరునామమును ఇట్లుంటి బొంబాయిమైన కొంగులకు బలము, ఇట్లు. శామము, బెయ్యి, వాళా, వండ్లు, పిడికి గలగు మంజు. శామములోని పేదగును చట్టముగా. మూలకరికములాని దులమునమున (కోల్పోవ ఈ మాన దట్ట ఉచే కరణము. నెట్టికి చిరునామతో తెలుపుకొన చాలక దింపి ముటుయోగాక వృ త్వము నిర్మి కట్టె కరిగించును. వైద్య శాస్త్ర మణిఆయిల్ గోవిందజీ, అతనినిగ్రహ కోవతాళయాల, 267, బ్రాహ్మ్య జిజ్ఞాస

వెల సులభము ! నిండా వ్రవయోగము !!

మంచి వెండితో తయారు జేయబడిన కాఫీ నెట్టు.

కవ 2కి అంగులం యెత్తు వుండును. కట్టె 5 అంగులములు వుండును. ఇందుకు తగు మెక న్యూక ఉండును. కవ 4, న్యూకట్ బాధ్యోగమున బంబాయి చాలామతో వయబడింది. చూడుటకు అందముగా యున్నది. వై కనిక నెట్టు 1-8 28-0-0, కవ 5, న్యూకట్ బాధ్యోగం వెల 18-0-0, న్యూకట్ 1-8 8-8-0. ప్యాకెటింగు పోస్టేజీలు ప్రత్యేకము. ఆర్డరు కంప్రకృతు రు 1-8 8 అణాలు కరువ అధ్యాపకులవలెం. 8 నెట్టు ఒకరేవళా రియూచాకి పోస్టేజీ ఖర్చును కనులవు. కటాంబ్రా నేతి.

ది ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్ట్ నగల వర్తకులు, (బొంబాయి నెం. 40.) నగరత్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం తామరతయిలం మోహనీతయిలం దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోపదములే గాని ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగును కోరినచో తక్షణం పంపెదము.

అమృతాంజనం డిపోవారి సుందరమైన 1921 ఉపయోగమైన కౌత్త క్యా లం డ రు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

క్యా లం డ రు వెల 1-కి 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహనిలైలము
డబ్బి 1-కి, 0-6-0	డబ్బి 1-కి, 0-2-0	సీసా 1-కి, 0-12-0

అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

దగ్గు, శైత్యము, పడిశము, రామ్మపడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు, మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కనిడబ్బితో సహా వెల రూ. 0-10-0 డబ్బా 1కి రూ. 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

టోకుగా తీయవచ్చు వర్తకులకు, దుకాణదారులకు ఇది మంచివస్తువు.

జున్ను ! జున్ను !! జున్ను !!!

ఇప్పుడే వచ్చినది.

మేలైన రకము పోను ఒకటికి రూ. 110. చిల్లరగా తీసిన తులము ఒకటికి రూ. 3.

వ్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రక్షణను దరఖాస్తులకు ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపుకొనుడు.

Manager, William & Co., 109 Frere Road, BOMBAY.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము సమస్యించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తు వదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు వరకములను బహుమతిగా నిచ్చియున్నాము.

పై కవిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరలవట్టి వందబడును.

జాండూ పర్ల మ్యాటికల్

వరుగ్న

ఆయుర్వేద ఔషధముల శేషువారు

హిందూ నెం 13.

అచ్చుతోనున్నది

త్వరచదుడు!

తిలకమహారాజ నాటకము

ఇదిపది యంకముల మహానాటకము శ్రీకృష్ణభారత గ్రంథకర్త కవిరాజ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తికాశ్రమి ప్రణయము. ఇందు లోకభూమి బాహంగంధర్వ తిలక శిషియైన వారా నరించిన మహారాజులును, వారు తేజాభివృద్ధి కొరకు జడిచ కష్టములును, కష్టసంరంజకముగా వర్ణించబడియున్నది. దీని వెల రూ. 1-0-0 పోస్టు ప్రత్యేకము. వలయువారు కవి రాజ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తికాశ్రమి గారి రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

హిందూ దేశమునందు

తయారైనట్టి మిక్కిలి మేలైన రేడియో సెట్

ఒక గ్రామము వెల రూ. 8-0-0 మొదలకొని రూ. 8-0-0 వరకు గలవు. రూ. 1-8-0 లు వంపిన సాంపిల్లు వందబడును.

Samson & Co, Triplicane Madras.

549 నమ్మకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

సకలము, ఇతర వస్తువులను

వాటిను మిక్కిలి తుచ్చముగా వైశము ఇవ్వబడును.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైవాజువారురోడ్డు, మద్రాసు.

సకల వాస్తువులను, భూమిలోడను వస్తువుల వరకు వరకు వరకు విక్రయించుట వందబడును. తయారు చేసిన వస్తువులను అతిక్రమముగా అర్హతమేరకు తయారు చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు ఇచ్చిన సకల వస్తువుల వరకు వరకు వరకు తయారు చేసి ఇవ్వబడును.

300 ప్రతు లై పోయినవి.

ఆంధ్రవాజ్మయ చరిత్రము.

సంగతి సుబ్బారావుగారిచే వ్రాయబడినది. సీక్కు-క్యాతికో లైండింగు, బంగారు అక్షరములు, 586 పుటలు, 20 చిత్రములు, ఫెడరేషన్ లు అనుకూలము ఆంధ్రభాషలో వేయి సంవత్సరముల నుండి బయలుపడిన పురాణ, క్రతు, కావ్యములయొక్క చరిత్రము, మఱి, సాంఘిక, కాల, శ్రమ త్యములను, వాఙ్మయమునకు, గల సంబంధము చర్చింపగా, శ్రీ చలిరాని లచ్చారావు గారిచే రూ. 1116 లు ఖరీదునకు వుండినది. శ్రీకృష్ణమంచి రామకంగారెడ్డిగారి పీఠిక వ్రాసి మెచ్చుకొనిరి—(తమ పుస్తకాలయమువారును గొనదగినది.

వెల రూ. 5-0-0 లు. పోస్టు ఖర్చుతో రూ. 5-8-0 లు. 200 ప్రతులు మరల వున్నవి. వలయువారు

ఆంధ్ర ప్రతిక,

6/7 రంజిత్ టిప్పి, చెన్నపురి, వ్రాసికొనవలెను.

ఒక ఘోరమైనవార్త - కొంకణల్లి.

అయ్యో, మా గ్రామమునకు నడమర వైపున యున్న కొండపై పూర్వము రెడ్లచే నిర్మించబడిన యొక 'భిల్లా' యొద్దు, నీటి వనకొర కొక 'వరువు' నును గలదు. ఈ వరువునకు 'టాక్' యని వాడుక నామము. ఇది అంతులేని లోడిని గొప్పవాడుక. మా గ్రామములో బొమ్మల వనచేయని వారల(వరాహుల) పిల్లలు. వరువాలుకు, వదిపాని సువర్ణరముల అడవి పిల్ల లిద్దరు. వడ్డెమిడి, మువ్వమ్మిడి. సంవత్సరముల ముగిసి లిద్దరు, ఎంమిడి, తోమ్మిడి, వది సంవత్సరముల పిల్లలు (ఒక అడవి, యిద్దరు మగపిల్లలు) యిద్దరు, మొత్తము ఏడుగురు 10-1-1921 ఉపయోగము భిల్లాకు వెళ్లి నీటికొరతయొక్క కాలువారి యొక అడవి పసిపాగా, వావెకొరకు యొక మగ పిల్ల వాడుకు, వారికొర కి-కొరకును. ఆ మాగురికొరకు వాల్లకు వాడుకు, ఈ పీఠిక యొకరి ప్రాణమును రక్షించుటకొరకు (వశాత్తొంది, నలుగురును యొక్కనుమందు మృతులైరి. మిగిలినవారును పిల్లల పిల్లలు గ్రామమున కొన్ని వార్తను దొంగగా, పోలీసువారును, కొంతమంది గ్రామమును కొండపై వెళ్లిరి. వారి గాండచే కవమును నిలుపుట దీయించిరి సాక్షులము 6 గంటలకు వాడుకు కవములను గ్రామములోనికి తీసికొని వచ్చిరి. గ్రామములో దుకాణములకు కట్టివేసిరి. ఎక్కడ చూచినను గుంపులు, గుంపులుగా నూడి కవములనుగొనిరి చెప్పకొనుచు, కంటకడి పెట్టువారే యింకనుండిరి. కవముల చుట్టు పుమాడు 500 లేదా 600 మనుష్యులు గుమికూడిరి. గ్రామ మంతయు దుఃఖాంబుధిలో మునిగి పట్టయ్యెను.

ఆ సమయమున పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు గారును, డి. యెస్. గారును దగ్గరనుండియే కవములను దీయించిరి. వైశిష్ట్య కల్యాణ కేక (వశేషములనుండి గొప్ప, గొప్ప, ఉద్యోగములు, పిదప, దివ్యాంగుల మరణము ఆ సేకమంది వచ్చుచుండును. అదియునుగాక మృగాదువు లీలంబందరిని ఈ కొండ కన్ను తల్లింట్టిది. ప్రతిరోజు పూసాని వెయ్యికుం దీ కొండ నలవ జీవించుచున్నార. వీరందరికి వైశిష్ట్య సలహా దిగి మింగిన 'టాక్' యొక్కటియే నీటికంటి. వీరుచుట్టు నల్ల రాల్లు గట్టు. ఒడ్డెక్కడను వాడుచే, నుడు పెక్కి యింకను. ఇట్టి ప్రదేశమున నీడు త్రాగుట గొప్పకష్టముగానున్నది. ఇంక నెంత మంది, యీ టాక్ కన్నులగానున యిద్దరు తేలియదు. కాబట్టి, యిట్టి యిహాయకరమైన ప్రదేశమున కన్నులార చూచి, దానికి దళు విభజన, మెట్లు కట్టించియో, లేక, వతి వంపును తెట్టియో, నీరు నువాయాసముగ నందునటుల జేయుటకు పాటకు లగు ఈ గ్రామములందరూ ప్రార్థించుచున్నారు.

కర్నూలుమండల విద్యాధికారులసభ, వస్తు వర్గదర్శనము:-ఈవిభాగ వస్తువర్గదర్శనము సందర్భములో ఈనెల 24వ తేది మొదలు 28వ తేదీవరకు జరిగెను. రాజధాని విద్యాభివృద్ధి కార్యకర్తలనుండి విద్యావర్గదర్శనములో కొండల ఈవిభాగ విద్యేయుదురు. విద్యాధికారి వస్తువర్గదర్శనము చూపుట గాక రాజధానిలోని వివిధభాగములందు సత్కార్యములను చూపుటకు వ్యవసాయపురకరములు ఉత్పత్తి యగు భాగములు అడవులలో వెళును వివిధభాగములు, చుక్కములు, నరకులు, ఆరోగ్యవిషయములనుగూర్చి సమయములు ప్రదర్శించబడును. కొంతమంత్రుల వ్యవసాయ పాఠశాలాధికారులచే భూమిని సేద్యముచేయుటకు వరులను గూర్చి ఉపదేశించబడుటయేగాక వ్యవసాయవర్గముల పరిశ్రమముగా ప్రదర్శించబడును. ఆరోగ్యవిషయములను బోధించు 'కుక్' మొదలగు వాటికలను మనోరంజకముగా నెల్లూరి వాటిక సభ వారిచే ప్రదర్శించబడును. ప్రతిదినమును సాయం నరకులను బాగాభివృద్ధికరములగు సంకేతములను మజిలీ లాంతరు సాహాయ్యమున నుపదేశించబడును. ఆంధ్రదేశము నందలి మజిలీదర్శనగ్రంథకర్తలచే రచించబడినగ్రంథములను వివిధభాగముల దూది ఉన్న పట్టుతో యింతరిముల సాహాయ్యమున చుక్కల సాహాయ్యమున కయారులేయబడిన వస్తువులు ప్రదర్శించబడును. విలంబముల తీరములగు విడుదల లాసంగు బడి వారలచే మనోహరములగు ప్రదర్శనములు గావింపబడును. -కె. పాచ్. యెస్. వారాముని, వార్యదర్శి.

ఈనెల 6 వ తేది గురువారమురాత్రి శ్రీరామగ్రంథాలయమువారును కొండకొల్లుగ్రామములో గుడివాడతాలూకా పెదపాడుపూడిగ్రామ కాపురముల గుడ్డ విక్రయాభివృద్ధి సాధింపుపాఠ్యమును మాజీకథా జెప్పబడియెను. అందు కేకమునందు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రాజకీయవ్యవహారములను సమీక్షనముచేయు మిక్కిలి మధురముగను, ఉత్సాహపూరితముగను తర్కభాషాలయము జేసి, సభ్యుల నానందపరిచిరి. -వార్యదర్శి.

మా ఆమె రికార్డులు.

(భారతదేశ వార్తా సంఘమువారి యొద్దనుండి)

రమ్యతేజ నమస్కరము.

న్యూయార్క్ నగరమున 26:45:00 వరకు గత తేదీనాడు దినమునండి కలకత్తా యొక్క రాజకీయతవలన ముఖ్య అంగ్ల రషియన్ సామ్రాజ్యమునకు గణితమునకు మేళన కావాగియు సంఘకార్యక్రమములను చెప్పవచ్చును. అంగ్ల రషియన్ సామ్రాజ్యమునకు గతరెండుమాసముల నుండి రమ్యతేజ చుట్టూనుచున్నది. రమ్యతేజమునకు ప్రభుత్వము ఇతరతేజములను అంగీకరించక పోవుటవలన, లాడును జార్జి గారు సతతము సమయము దొరకినట్లు చెల్లుట బోల్చివెడలుట దులకాదుట వలననే, ఈ విషయమున మొదటిసారి వర్తమానము తెలిసికాదు. దీనినిబట్టి చూచిన యెడల అంగ్లదేశము వారి రషియన్ సోవియట్టు ప్రజాప్రభుత్వమును అంగీకరించినయె చెప్పవచ్చును.

లాడును జార్జి గారు కాదున్నకథలో భూమియమును గురించి మాటలాడుచు, సోవియట్టు అధికారులు అంగ్లదేశపు యుద్ధ ఖయిదీలను విడుదలచేసినయెడల, బోల్చి విడుదల ప్రకారమును నిలుపుట చేసినయెడల, అసీయాలో యుద్ధములను మానివెడలవలసి, సుధివరత్తుల కార్యరూపమున చెల్లుటకు విలు కాదు. సంధివరత్తు లేదయె అలాగే తమ. జాతీయవిషయములలో ఇంగ్లండు, రషియన్లలో నిదివరకున్న నిరోధము లన్నియు (అవినిధములను ముందు యె సామానులకర్క) తీసివేయవలయును. జాతీయవిషయములను రెండు తేజములకాకి నమోదమాడ్కి అందవలెను. అయితేతేజముల నుండి మానపోవుటకీ, ఇతరతేజములకూ సామర్యమును బట్టి ప్రత్యేకసంఘము లేర్పరచవలెను. రహస్య వ్యవహారము (ప్రొమోషన్) ముంజూరీ చేయవలెను, ఇతరరాజ్యాంగ కర్తవ్యముల నిర్వహించుటకీ, ఇతరతేజములకూ అధికార తర్జముల నియమించుకొనవచ్చును. ఇతరతేజములకూ ఒక తేజమునండి మరొక తేజమునకు ప్రయోజనము చేయవలెను. జాతీయ విషయములను కలుగ చేయవలెను. జార్జి గారు తేజములను పోల్చుట, ఇతర రాజ్యాంగకర్తవ్యముల, ఇతర విశేషప్రభుత్వముల కట్టు మానములను పట్టుట వలననే, సమానమాన్యులతో సంగీకరించవలెను. వైమరత్తును ఆడు నెలలవరకు కార్యరూపమున చెల్లుటవలయును. తరువాత ఇతరతేజములలో ఇతర అభివృద్ధిను బట్టియు రద్దుచేసి కొనవచ్చును. ఈవరత్తులు అంగీకరించవలెను రషియన్ సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారు అంగ్లదేశమువారికి పూర్వపురషియన్ ప్రభుత్వమువారివలన చెల్లించవలయునని అప్పు లన్నిటిని, ఇంగ్లీషువారు వైమర తాను పూర్వపు ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలెను అప్పులను చెల్లించుటకు అంగీకరించవలయును. అందఱులనున్న రషియన్ ప్రభుత్వపు సామ్యుత్తుల రషియన్ సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారికి సామ్యుత్తులను జూపరాదు. అటులనే రషియన్ల సన్న అంగ్లప్రభుత్వము వారి సామ్యుత్తుల అంగ్లప్రభుత్వమువారు మాన్యు జూత నూడదు.

ఈ వరత్తుల తర్వాత కార్యరూపమున చెల్లుటను ననియె చెప్పవచ్చును. ఈ వరత్తుల విషయమున ఆమెరికా వారి ప్రతికూల అభిప్రాయము సంపాదించి వ్యాఖ్యములు వ్రాయించును. దీనిలో మాఖ్యమైనది న్యూయార్క్ నగరమునందలి ప్రెస్సుకమిటీ. దీనివ్యాఖ్యననుచు చాల అభ్యుత్సాహము కలుగును. అంగ్ల ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశము మొదలగు హిందూదేశములలో తమతమ గల మాన్యులను సామ్యుత్తులను నిలుపుకొనుటకు ఈవరత్తులను అంగీకరించవలెనని వచ్చిన దనియు, సోవియట్టు ప్రభుత్వమున కిందువలన తిరస్కారము లేదుననియు చెప్పవచ్చును. పోల్చి ఆమెరికా జర్మనీ మొదలగు దేశములకూ, అంగ్లప్రభుత్వము, బ్రిటిష్ ఇండియాను రషియన్లకుట్టగా సంగీకరించిన వరత్తులవలన గలగు లాభములను జూచుటకు ఆత్యంతరహస్యమును, వ్రాయించును.

సామాజిక జాతీయసమితి

నవంబరు 18 న తేదీన జాతీయసమితి (League of Nations) గల వాలో జరిగినది. రషియన్లకు ఆమెరికా దేశమునండి తమకు 42 దేశముల వారు తమ ప్రతినిధుల నీనభుట బంపిరి. ఈ సభలో జరిగిన కర్మలలో ముఖ్యమైనది ఆఫ్రికాదేశ సమస్య. ఆఫ్రికాయాను

రషియన్లకు మాన్యులతో రాజకీయములకు జనప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణసంఘమువారి సభకారు స్వయం క్రియమిచ్చిరి. ఈసభసమితియందు (గవీంచరల సమితి) అసీయా మైదనందలి ప్రస్తుత పరిస్థితులకు వెలిసికొనుట అత్యవసరము. తుర్కీ సంధి ప్రకారము తుర్కీ ప్రభుత్వమునుండి తొలగించవలెన తేజములను సన్నిధి కనుగొనవలెను. ఇంగ్లీషు దళి చప్పుచున్నది. ఫ్రెంచివారి మాన్యులతో రాజకీయముల మొదటి అభిప్రాయము. ఇంగ్లండువారు ఈతరహా అజాగ్రత్తాను జలమునది ప్రయత్నించుచున్నది. గ్రీకు ప్రభావమున ప్రతినిధులు అధికారమున నున్నంత కాలము లాడును జార్జి గారు తమ పట్టును జయనీదముగ నిర్వహించుకొనిరి. ఇతరులు వెలి జలము అధికార తరహానండి వడగొట్టుటకీ, ప్రాంతువారు తమ కట్టుదలను వడగొనినవారు కాదు. అందువలన ఇంగ్లీషు వారికి ఏమిచేయుటకు దొరుకును. సభలో ఈ విషయమున చాల చర్చయిగిసింది. బాల్కన్లకూ ఆఫ్రికాదేశకూ అధికారములతో రాజకీయమున దని కట్టుపట్టిరి. వివిధాని గారు (ఫ్రెంచి మంత్రి) రాజకీయముననిరి. మధ్యస్థముగ నిన్ను తేజముల ప్రతినిధులు ఆఫ్రికాయాకట్టు జాతీయసమితి వారికి కొంతవరకు అధికార మందవలయుననిరి. తుదకు వివిధానిగారే గెలిచిరి. తరువాత కమ్యూనిస్టులతో సంధిరాముల వలన జనప్రభుత్వ ఆరంభము ప్రతినిధులతో సౌకంఘమును సభకారు చేర్పరచిరి.

ఆమెరికా.

జాతీయసమితివారు మెసోపొటమియా వలసలమున పట్ల అంగ్లదేశమునకిచ్చిన అధికారములను జాగరూకతతో ఉత్తరముగించుకొనలేదని తూర్పుదేశములతో ఆమెరికాదేశ ప్రజలకు వైమర సమాన మాన్యుల నియమలనునియె ఆమెరికా సంయుక్త ప్రభుత్వమువారి మధ్య అంగ్లప్రభుత్వమున కొక అధికార తర్జియను బంపియున్నది. తూర్పుదేశముల వారినుండి ఆఫ్రికాను బడిన దేశములపరిపాలనమునుగల మాన్యుల సందర్భమున ఆమెరికావారికి, ఇంగ్లండువారిని ఇంకను అనేకప్రశ్నలు తీవ్రమగుటవలసియున్నది. తూర్పుదేశముల పాలనావిషయములలో సమానమాన్యుల నిశ్చితీకరములను సరి పాడుకోమియోవరత్తులని మాఖ్యముత్రము కార్యరూపమున చెల్లుటవలయునని ఆమెరికారాజ్యాంగకాఖ్యవారు వాదించుచున్నది. ఈమధ్య మెసోపొటమియా పాలనమును గురించి ఆమెరికా ప్రభుత్వమువారు వరకు నొక అధికారకర్తవ్యము ఇంగ్లండు వారికి బంపియున్నది. దీనినిబట్టి చూచిన మెసోపొటమియా కట్టు సంపూర్ణఅధికారమును అంగ్లదేశము వహించుట అన్యాయమున ఆమెరికా ప్రజలు అభిప్రాయపడుచున్నారని తెలియగలదు.

విర్లండు.

విర్లండు నందలి దారణకర్తవ్యములను కన్నులార చూచినవారినుండి సామ్యుత్తు పుచ్చుకొనుటకు, న్యూయార్క్ నేషనల్ ట్రిబ్యునల్ కారు విర్లండునందలి ప్రస్తుతపరిస్థితుల వరయుటకు నితరులను విచారణసంఘమువారు నవంబరు 18 న తేదీ నుండి సంఘమువారి ప్రభావకార్యాలయమున వాసింగుటను లో, ప్రారంభించిరి. సామ్యుత్తులను వివిధ స్వరాజ్యోద్యమములకు సామ్యుత్తుని వెలుపుచు తాను కన్నులార చూచిన దారణకర్తవ్యములను తెలుపుచున్నది. నిజము కార్యక్రమములకు ఒక్క వివిధ రికార్డులతో తమ అంగ్లదేశపు నై స్యాధికారముక్రింద సామాజికప్రయత్నముననియు, నిజము తోర్పుల మూసినేయవలెననియు, అల్లరులతో చనిపోయినవారి పరణముల కారణము వరయుటకు వైమర అంగ్లప్రభుత్వమువారు నిరోధించి యున్నారనియు, విర్లండు లోని రాజ్యాంగకర్తవ్యములను అంగ్లనై స్యాధికారముక్రింద ను, వివిధ రికార్డుల క్రిందను మాన్యులమై యున్న దనియు సామ్యుత్తు వాదించుచున్నది.

సామ్యుత్తుల సౌకర్యము న్యూరింబర్గ్ కు ప్రతినిధివలె వారు మాన్యులను, విర్లండులో మేడన్స్ బ్రిట్టు, పోలీసులకు తమ యుద్ధోగములకు రాజీనామా ఇచ్చివారినియు, ప్రజలు సర్వ సాధారణముగా ప్రజాప్రభుత్వపు న్యాయస్థానములలోనే తమ తమ వ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనుచున్నారనియు చెప్పవచ్చును. అంగ్లనై స్యాధికారము నిరోధ మొనరి అతిశయముగ నున్నది, ప్రజలలో నూటికి 60 మంది ప్రజాప్రభుత్వమును బరియు, ప్రజాప్రభుత్వమువారే వివిధ ప్రజలను చంపుచున్నందులకాదు రహస్యముగా పోలీసువారిని, సిపాయిలను విచారణ చేయదు

వారికి కిక్కిరించుచున్నారని మాన్యులకు చెప్పవచ్చును. బ్లాక్, మాన్యుల ఆ విషయములను వారు కేటించును, ఎట్టి దారణకర్తవ్యముల చేయుటకు మీకి నుకాయములకు ఇచ్చి దనియు, దారణకర్తవ్య ప్రాప్తినాకనయటకు ఇంగ్లీషు వారు పూనుకొనుచున్నారని, వై నిజములో తప్పిదము నేసినవారిని మాన్యుల కిక్కించుటకు పూనుకొనుట తేదనియు ఈ మాన్యులకు తమసామ్యుత్తులతో చెప్పవచ్చును.

తుమ్మబాటియనవారులు

మాన్యులకు మాన్యులతో సామ్యుత్తులు క్రిందనున్న తుమ్మబాటియనవారులకు, రషియన్ల బోల్చి విడుదలము ఈ మధ్యనే రాజీ నుడిపించి సామ్యుత్తు సోపానముండి వచ్చిన ఆసానీయెటెను వార్తాసంఘమువారి సమాచారముల వలన తెలియుచున్నది. ఇతరతేజములవారిని జరిగిన రాజీ వరత్తు లేదయె చూడము.

తుమ్మబాటియన వారికి విడిపించవలయున్న ప్రత్యేక విషయములను తుమ్మబాటియన ప్రభుత్వము క్రిందనే యుండవలయును. అరేబియా, సిరియన్లలో క్రైస్తవప్రభుత్వముల నేర్పాటు చేయుటకు తుమ్మబాటియన ప్రభుత్వము సామ్యుత్తు ముందకు యును. తుమ్మబాటియన సమితి కర్తవ్యముల నేర్పాటుచేయుటకు రషియన్ ప్రతినిధులకు సర్వతరహా లెవలయును. ఇండియా, ఈజిప్టు, మొరాకో, తునిసియా మొదలగు ముగల్కాను దేశములను విడిపించవలయునని తొలగించి వారికి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునుగల రషియన్, తుర్కీదేశములవారు అంగీకరించుచున్నది. రషియన్ ప్రభుత్వము క్రిందనున్న మాన్యులతో సామ్యుత్తుల కార్యములకు సందర్భలంతి, అట్టిదేశములకు అన్నివిధముల అవకాశముల నిచ్చుటకు రషియన్లకు అంగీకరించుచున్నది. రషియన్ వారు, నేనాకటాలములను రెటిరి, జనవరమైన ఇంక ఎత్తుకగను బంపుటకు అంగీకరించుచున్నది. తీర్పు తేజములవారిలో పోరాటము నడవవలెనున్నది, ఇతరదేశముల జాతీయసంఘములవారిలో సుప్రసిద్ధ ప్రకృతి.

వైమరత్తులనుబట్టి చూచినయెడల ఇతరతేజములవారు కట్టు సంధిర్భమునను, కట్టుబాట్లు విషయములలోను, ఎంగ్లవరకు అన్యోన్య సమాను మేషించు చున్నదియు తెలియగలదు.

సర్ మాంబ్రెయన్ మిరాలు

నెల్లూరుకు కర్ణులు

అందఱు ప్రెస్సుకమిటీని విశేషభక్తుగ ప్రస్తుత మిరాలు మానవ సమితియన్న సర్ మాంబ్రెయన్ మిరాలు నాలుగిదివలకు కిందకు నెల్లూరుకు వచ్చెను. అతడు కర్ణులకు ఇచ్చిన గెటెటికారి జంకాలో బసచేయుచున్నాడు. మిరాలు గౌరవార్థము కర్ణుల ఒకరియె ఇప్పించవలెనని పురజనులలో నాయకుల పిలిపించుటకు వారిని, న్యాయవాదులను పిలిపించెను. ఈవిషయము తెలియగనే, కార్గెనుసంఘ అభ్యుత్సాహము కలిగి, అజ్ఞాస్వామి అయ్యగారు ఆవిందులకర్ణులు మిక్కిలి యవమానకరమనియు, అజ్ఞానిని బహిష్కరించవలెనని దనియు ప్రాయము కర్ణులతో ఆహ్వానించవలెనని ప్రత్యేకముగ యుక్తముల నంపెను. ఆవిందు నిన్న సాయంత్రము జరిగెను. ప్రభుత్వమువారి మోహమును కాటవిన వారును, “జోహానము”ను తప్ప మరెవరకును ఆనించు కర్ణులకుల కనుకడదు.

మిరాలు గారిలో రాజకీయవిషయములను చర్చించుట కయి అజ్ఞాస్వామి అయ్యగారును, అజ్ఞానరహితుడు సామ్యుత్తుగారును కూడిరి. వారికి మిరాలు గారు కృత్రికముగ ప్రభుత్వ కర్తవ్యములనులేదట. ఇతరుల సగలవిన సంస్కరణములే చాల గొప్పవనియు, వానిని వివిధానిగించిన చాలు ననియు, ఇతరుల కొనగలవలెననియు మనసికాంతియు, అలాగే అభ్యుత్సాహముకల్పించియోగించుట లేదనియు అను నాగల మామూలు మాటలకు తిరిగి మిరాలు తప్పించుకొనెను. ఇతరతేజముల సర్వకర్తవ్యములతో వలసిన ఛిత్రించుటకు వారెవరులేరే. ప్రాంతపుల నక మానవలెనని ఇతర గౌరవార్థ మొనగబడుచున్నది సర్వకారి మిరాలువారు గొప్పవలెననియు, ఉద్వేగములు, ఇప్పించు నేమో చూడవలెనున్నది. వెల్లెవారికెప్పు వ్రాయవలెనని కూడ కాదు. వ్రాసినయెడల, అభిప్రాయమైనది వారికి ప్రామాణ్యత కలుగును.

మిరాలు నెల్లూరుకెట్లా అంగ్లము మాదు నాలుగిదివలకు కిందకు రెండుమాసము పట్టుకొన్న మాన్యు, కర్ణులతో కూడ మాన్యుల వివాదానికి తరువాత కర్ణులని తెలియచున్నది. — ఒక విశేషభక్తు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1921-వ సం. జనవరినెల 18-వ తేది

మంగళవారము.

కార్యోత్సాహము

నాగపురపు కాంగ్రెసు సభాతీర్మానము, కలకత్తా తీర్మానమును సంకుచితపరుప లేదనుటకు, ఫలితములే నిదర్శనములు. జాతీయవాదులందరూను ఏకాభిప్రాయమై సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికి కృషిసలుపుచున్నారు. జాతీయపాఠశాలలను దేశమందంతటను నెలకొల్పుటకు ప్రబలప్రయత్నము లిపుడు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమునందు పలుతావులు జాతీయపాఠశాలలు స్థాపింపబడుచున్నవి. మహారాష్ట్రదేశమునందు జాతీయవిద్యావ్యాపకము గావించుటకు పూనాజాతీయవాదులు శక్తివంచన లేక పాటుపడుచున్నారు. తిలకు మహావిద్యాలయమునందు, పని బాగుగ సాగుచున్నటుల తెలియుచున్నది. గాంధీజన్మస్థానముగు ఘూర్జరదేశ్ మీవిషయమై ముందంజ వైచుటలో వింత లేదు. ఇంతవరకును పాఠశాలల బహిష్కారము విషయమై సందేహమాననముతో ప్రవర్తించుచున్న వంగదేశప్రముఖులు, నాగపురపు కాంగ్రెసు తీర్మానమును సఫలపరుచుట కత్యంతోత్సాహముతో బనిచేయుట సుభసూచకము. సహాయనిరాకరణకార్యక్రమమును పూర్తిగ కొనసాగించుటకు, చిత్తరంజనదాసు ప్రభృతులు కృత నిశ్చయమై యున్నారు. కలకత్తా కళాశాలలన్నియు, జాతీయగుచున్నవి. ఇదివరకే జాతీయ కళాశాల యొకటి కలకత్తాలో స్థాపితమై పనిజేయుచున్నది. విద్యార్థులందరకును విద్య గలుపగలిగిడి పెద్ద కళాశాల నొకదానిని త్వరలో స్థాపించెదమని దాసుగారు వాగ్దానము చేసియున్నారు. ఇంతియ గాక కళాశాలాధికారులుగూడ, తమ కళాశాలలను జాతీయ కళాశాలలగ మార్పుటకు సంసిద్ధులై యున్నందులకు సంతసింపవలసియున్నది. వంగవాసి కళాశాలావిద్యార్థు లాప్రతిష్టాపనమును జాతీయకళాశాలగ మార్పుమని, అధ్యక్షుని గోరిరి. దాసుగారు యధ్యక్షుని సమీపించి, విద్యార్థుల కోర్కెలనుర్చి తెలుపగ, తాము విద్యార్థులకోర్కెలను కొనసాగించెద మని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. అందుమీద వంగవాసికళాశాలను జాతీయకళాశాలగ మార్చవలయునని దాసుగారు కోరిరి. విద్యార్థులు బుద్ధిపూర్వకముగ కళాశాలలను వదలిరో లేక బలవంతముమీద నటుల గావించిరో తనకు ముందుగ తెలియవలయునని అధ్యక్షులడిగిరి.

ఈ సంగతినే దాసుగారు బహిరంగసభలో విద్యార్థుల నడుగగ, తాము మనఃస్ఫూర్తిగ నీకార్యమునకు గడంగితి మని విద్యార్థులందరును నొక్కపెట్టున జవాబుచెప్పిరి. అందుమీద, విద్యార్థులందరును ఈ విషయమును వ్రాతమూలమున దెలుపవలయునని గోరగ వారందుకు సమ్మతించిరి. అధ్యక్షునికి విద్యార్థుల ప్రకటనము పంపబడును. వంగవాసికళాశాల త్వరలో జాతీయకళాశాలగ మార్చబడునని విశ్వసించెదము. సిటీకాలేజి అధ్యక్షులు గూడ విద్యార్థులయెడ సానుభూతి జూపిరి.

తమ కళాశాలలను రెండుభాగములుగ విభజించి, ఒక భాగమును జాతీయ ప్రతిష్టాపనముగను, వేరొక భాగమును విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగను జరిగించెదమని, వీరు విద్యార్థులకు వాగ్దానము చేసిరి. ఇందుకు విద్యార్థు లంగీకరింపక కళాశాల సంతను జాతీయప్రతిష్టాపనముగ మార్చవలయునని గోరినను, అధ్యక్షులు కొంతదారికి వచ్చుచున్నారనుటకు సందియములేదు. నూతనముగ నెలకొల్పబడెడి కలకత్తా జాతీయవిశ్వవిద్యాలయములో, తాము చేరి పనిచేసెద మని, సి. యఫ్, ఆంధ్రాసుగారు వాగ్దానము చేయుచున్నారు. ఇదివరకే పనిచేయుచున్న జాతీయకళాశాలలో నేతమొదలగు వృత్తులు నేర్పబడుచున్నవి. భావప్రపూరితముగ వంగదేశ మీతరుణమున ముందంజ వైచి, కేవల స్వవిషయములందే గాక దేశమున కంతకును సంబంధించిన విషయములపట్ల గూడ, ఆఖండత్యాగము జూపగలుగునని ప్రపంచమునకు వెల్లడి గావంపగలదు. పంజాబులో లాలా లజపతిరాయిగారు రూరకుండలేదు. వారికి గల సందియములెల్లను వీడినవి. దయానంద ఆంగ్లోవేదిక్ కళాశాలాధ్యక్షు లగు లాలా హనురాజుగారి కొక లేఖను వ్రాయుచు, త్వరలో నా ప్రతిష్టాపనమును జాతీయప్రతిష్టాపనము గా వింపుమనియు, ప్రభుత్వపుగ్రాంటును వదలినందుచే రెండుసంవత్సరములవరకు గలిగెడి ఏబదివేల రూపాయలతోటును తాము చెల్లించెద మనియు, కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి నిర్ణయమును తమకు రెండువారములలో దెలుపవలయుననియు, గోరిరి.

ఇంతియ గాక, పమనారు సంవత్సరములు వైజ్ఞిక విద్యార్థులు ప్రస్తుతకళాశాలలో విద్యనభ్యసించుట తప్పని మహాస్ఫూర్తిగ భావించుచో వెంటనే వానినివదలి ఒక్కసంవత్సరముపాటు దేశ సేవలో నిమగ్నులై యుండుదని లజపతిరాయిగారు పత్రికల ద్వారా హెచ్చరించుచున్నారు. దాసు, లజపతిరాయి మొదలగుప్రముఖు లీతరున కృషిసలుపుచున్నపుడు, కార్యము నెరవేరక మానదు. బర్మాలోగూడ జాతీయపాఠశాలలు స్థాపింపబడుచున్నటులను, కళాశాలలను మూసిన విద్యార్థు లీ పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయపదవిని వహించుచున్నటులను, వార్తలలో గలదు. ఆలిఘరు జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము బాగుగ కొనసాగుచున్నది. విద్యాసంబంధ మగు కార్యక్రమమున కింతవరకును ప్రతికూలముగనుండిన అమృతబజారుపత్రిక విద్యార్థులచర్య నభినందించుచు “విద్య కొంతకాల మూగవచ్చుచుగాని స్వరాజ్యమూగనేరదు” అని వ్రాసినది. ఈ వాక్యమునందు నత్యమంతయునను గలదు. స్వరాజ్యము లేనిది, హిందూదేశము నాగరికప్రపంచములో నేమాత్రము తలయెత్తుకొని తిరుగనేరదు. తనకు ఇంటియందును వెలుపలను జరుగుచున్న యవమాన పరంపరలను దొలగించుకొనజాలదు. స్వధర్మము ననుష్ఠింపజాలదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై, దేశమిపు డెట్టిత్యాగమును గావించినను యధిక మనిపించుకొనజాలదు. నాగపురపు కాంగ్రెసు సభాతీర్మానమును కొనసాగించుచో, స్వరాజ్య మొకసంవత్సరములో చేకూరునను దృఢవిశ్వాస మెల్లరమనముల నావహించి యున్నది. దేశమున కార్యోత్సాహము వెల్లివిరియు చున్నది. పాంచాలమున స్వరాజ్యాశ్రమముస్థాపింపబడెను. అన్ని రాష్ట్రములలో స్వరాజ్య సాధనిర్మాణముకొరకు, దేశీయు లీ సమయమున తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచో, ఒక్క సంవత్సరములో కార్యసిద్ధి గలుగకబోదు.

కార్యోత్సాహము దక్షిణదేశమునం దింకను, పరిస్థుట మగుటలేదు. నాయకులు త్వరలో కార్యదీక్షబూనుట యావశ్యకము.

ఆంధ్ర ప్రాంత నిధ్యము.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమున ఆంధ్రులకు తగిన ప్రాతినిధ్యము గురుర లేదని ఇదివరకు సూచించియుంటిమి. వైశాల్యమును జనసంఖ్యను బట్టి చూచిన, వైశామురాష్ట్రముతో గలిసిన నాంధ్రదేశము చెన్నరాజధానిలో మిగిలిన భాగములతో సమానముగనున్నది. అట్టితరీ, మద్రాసు రాష్ట్రమునకు 25 మందియు, కర్నాటరాష్ట్రమునకు 16 మందియు, కేరళమునకు 5 మందియు సభ్యులుండగ, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు 20 మంది సభ్యులు మాత్రమేయుండుట అసభ్యముగనున్నది. తుదకు తమిళరాష్ట్రముతో నయినను సరిసమాన సంఖ్య లేకుండుట, లోప భూయిష్టముగ నున్నది. ఇంతవరకును మద్రాసు ఆంధ్రదేశముతో నొక మండలముగ పరిగణింపబడుచుండెను. ఇకముందు నుండియు తమిళరాష్ట్రమునకు మద్రాసు రాజధానిగ నుండును. చెన్నపురియందు, అన్ని జాతులప్రజలును గలరు. చెన్నపురిని అరవ పట్టణమని గాని ఆంధ్రపట్టణమని గాని పిలుచుటకు ఏలులేదు. బొంబాయిరాష్ట్రములోగూడ నిట్టిపరిస్థితులే గలవు. అక్కడ చక్కని ఏర్పాటు గావంపబడినది. మహారాష్ట్రమునకు 16 సభ్యులును, గుజరాతుకు 12 సభ్యులును, సింధుకు 9 సభ్యులును, ప్రత్యేకింపబడిరి. అన్ని జాతులును కలసియుండెడి బొంబాయి నగరమునకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమియ్యబడెను. 7 గురు సభ్యులు బొంబాయి నగరమునకు ప్రసాదింపబడిరి. అట్టి ఏర్పాటునే చెన్నరాజధానియందు జేయవచ్చును. తమిళరాష్ట్రమునకును, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకును, సమానసభ్యులనిచ్చి, అన్ని జాతులును కలసియుండెడి చెన్ననగరమునకు ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మిచ్చుట భావ్యముగ నుండును. తమిళరాష్ట్రమునకు మధురపట్టణమునో తిరుచనాపల్లి పట్టణమునో రాజధానిగ జేయవచ్చును. ఈ ఏర్పాటు ఎల్లరకు సమ్మతముగ నుండునని తలచెదము. రేపటి ఆదివారమునాడు విజయవాడలో గూడెడి, ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయోపసంఘమువారు ఈవిషయమును చూర్చి యోచించి, తమ యభిప్రాయమును కాంగ్రెసు అధికారులకు దెలుప గోరెదము.

ప్రభుత్వకార్యదర్శి

నూతన రాజప్రతినిధి నియమింపబడుటచే, అందుకు సంబంధించినచర్య ఆగిపోయెను గాని, ఇంకను, ప్రభుత్వకార్యదర్శిపదవి విషయమై చర్చ విశేషముగ జరుగుచునే యున్నది. మాంటాగుగారు తమపదవికి రాజీనామా నియ్యవలయునని ఆంగ్ల దేశపత్రికలు కొన్ని గోలచేయుచున్నవి యూధమతస్థు లొకరు రాజప్రతినిధిగను, మరియొకరు ప్రభుత్వకార్యదర్శిగను, మరియొకరు పాలిస్టీను గవర్నరుగను జేరి పరిపాలించుటచే, పెద్ద యుత్పాతము గలుగునని యీపత్రికలయంద్రేక్షము. ఇంతియగాక, గాంధీని తదితరనాయకులను ఇంకను నిర్బంధింపక విడిచినందులకు మాంటాగుగారిజై నీ పత్రికలు దాడివెడలుచున్నవి. రాయిబారిలో దురవస్థకును, గాంధీకిని సంబంధము గలిపి, యీ పత్రికలు నిప్పులు గ్రక్కుచున్నవి. వీని మనోరథ మీదేరుటకు, ఆస్తిను ఛోబడ్లెనుగారి వంటివారో, లేక చర్చిల్ వంటివారో, ప్రభుత్వకార్య

దట్టముగ నుండవలయును. చర్మముగారు తమవెనుకటి బిబరలు సిద్ధాంతములన్నిటిని కట్టిపెట్టి, కర్ణము గారికన్నను ఇంటిరియలిస్టులలో ముందుకుబోవుచున్నట్లు మా చదువరులకు దెలిసియే యున్నది. ఏ రావదవికీ వచ్చునదల, దండనపద్ధతులను యథేచ్ఛగ నవలంబింపగలరు. అయినను, మిల్నరుగారి ప్లానమును ఏ రాక్రమింపవచ్చు నని నేటి తంతి వార్తలలో గలదు. ఏరు రానిచో, ఛేంబర్లెనుగారు రావచ్చును. ఛేంబర్లెనుగారు బిసెంటు ప్రభుత్వముల నిర్బంధవాసమును కొనసాగించి వెనుక ఖ్యాతి బడసియుండిరి. ఏ రిరుపురిలో నెవ్వ రీపదవి నాక్రమించినను, స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో చేకూరుట కెక్కుడు ప్రోద్బలము గలుగక మానదు.

శ్రీనివాసాస్త్రిగారి వ్రాయుములు

ప్లేటుకొన్నిలు సభలో నిర్బంధశాసనములకు సంబంధించిన తీర్మానము నొకదానిని, గా. శ్రీనివాసాస్త్రిగారు పాపాదించెదరు. శాసనసభలో జరిగెడి చర్చలను కలిగెడి ప్రయోజన మంతగ లేకున్నను, అదుగున దయినను గట్టిగ నడుగుట, సమంజసముగ నుండును. జన్మస్వతంత్ర్యముల నరికట్టెడి దండనశాసనములను పూర్తిగ రద్దుజేయవలయు నని శ్రీనివాసాస్త్రిగారు కోరిన, దండన శాసనములను కలిగెడి దుస్థితి యయినను కొంత తేటపడెడిది. అందుకు మారుగ శాస్త్రిగారిొక చిత్రమును తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్ట నున్నాడు. నిర్బంధశాసనములను పరీక్షించి, వానిలో నేవి రద్దుగాదగినవో కనుగొనుటకును, రద్దుజేయుట వాంఛనీయము గాదని తోచినచో, శాసనములను మార్పులు భావ్యమేమో తెలుపుటకును, మార్పులనిన యెడల ఎటుల మార్పులయినో సూచించుటకును, విచారణ సంఘము నొకదాని నేర్పరుపవలయునని, ఈ తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నది. విచారణసంఘముల యుపయోగము గూర్చి చెప్పవక్కరలేదు. ప్రజలకు చక్కని యనుభవ మిదివరకేగలదు. దండనశాసనములను రద్దుజేయవలయునా లేదా యను విషయమును గూడ, విచారణసంఘమే నిర్ణయింపవలయును గాబోలు! అవి రద్దుగావలయు నను సంగతిగూర్చి గూడ ఏరిక నిర్ణయించుట, ముందుగా ప్రజలకు తెలియజేయుట మనవి నుజుమముగాదే పరీక్షించి తృప్తిపెందజేయవలెను.

1918 సం॥ ఇక్రైను సంశ్లాఘనము (శ్రీమదగజ్జెపురంపల్లి ఆర్మీ క్వేటర్ జనరలు చాలితేన. ఆదిమంతులమునకు ప్రజల నుజుమముగాదే తోచినచో ఆ ముర్యక వైద్యశాలను స్థాపించిరి. ఈ విషయమున గా. శ్రీనివాసాస్త్రిగారు గా. శ్రీనివాసాస్త్రిగారి ద్వారా ప్రోత్సహించి దోడ్పడిరి. ఈ ముఖ్యతలనుండి శాశ్వతమైన యుద్ధమునకు ఆధారముగ గా. ఆ ముర్యక వైద్యశాలను స్థాపించుట కలవెనన స్థాపించి ఉపయోగకరమని నిర్ధారణ జేయబడిన ఆ ముర్యక వైద్యశాలను విస్తారముగ తయారుజేయుటకు సాహసించినాడెను. పాశ్చాత్య వైద్యవిద్యానాన నడపించి పరిమితమును, ఆదితర వైద్యమును నాకు ఎక్కడ కేగినను ప్రోత్సహించునని భావించుట కొనిరి. తాదితరము నేను కృతజ్ఞుడను. ఇట్టి యాదరమును మీ రందరకు జూపుటచే నా యుద్ధమును త్వరలో ఆభివృద్ధి గాంచును నమ్ముచున్నాడను. ఆ ముర్యక వైద్యశాలను పరిమితము చతురగ తయారుజేయబడును. శ్రీమంతులమునకు. యుద్ధసామగ్రిలనుకూడ శాలను కృతగ పోజులను. వైద్యక మందులను, ఆయా శాలలముల పరయోగింపవలయును చతురగ విస్తారముగ రక్షణ దుండవలెను.

అభ్యుదయశాసనము.

అభ్యుదయము నందు నాకు ఆదిమంతులము ఆభిమానము, విశ్వాసము, అభారము. 25 సంవత్సరములవరకు నేను మంత్ర నేతవలెను. 25 ఏడ్ల క్రితము కేరళా శ్వభక్తకేశవుడు అంగ వైద్యులవద్దకు బోవ ఏదోమందును తివరముగా దనియు, తద్వలన బాగ్రిక జేయబడియినది. కాని నేను

యుండలేదు. హిందూదేశదారిద్ర్యస్థితిని విచారించి, రయితుల దుస్థితిని నివారించుట ప్రభుత్వ భర్తముగాని, ఆర్థిక దుస్థితికి రాజకీయకారణములను ముడిపెట్టి సంత్పత్తి జెందుటచేలాభము లేదని జస్టిసువత్రిక హెచ్చరించుచున్నది.

కాంగ్రెసునిర్ణయము.

ఇండియను సోషలిస్టుల పత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:

“సహాయనిరాకరణకార్యక్రమ తీర్మానము గూర్చియు, క్రీమతీర్మానము గూర్చియు, ఎవరెటుల దలచినను, హిందూ దేశముపై నే నాగపురపు కాంగ్రెసుసభ తనదృష్టిని నిగుడించుట మిగుల భావ్యముగ నున్నదని అంగీకరింపకతీరదు. బ్రిటీషు కాంగ్రెసుసంఘమును, ఇండియాపత్రికను రద్దుజేయుట, నూతనదృక్పథమున కనుగుణ్యముగ నున్నది... ఆత్మవిశ్వాసము గల ప్రజలు ఇతరులెక్కడనో నిందించదనిభయపడనవసరములేదు. ప్రపంచమున కంతకు హిందూదేశపు కోర్కెలను తెలుపుట అవసరమని మే మంగీకరించెదము. కాని, ఈ పనిని భారతీయులే ఆచరింపవలయును. ఇందుకు ప్రధానకార్యస్థానము హిందూదేశమునందే యుండవలయును. కాంగ్రెసుతీర్మాన మిట్టిపని జరుగగూడదని జెప్పుటలేదు.”

స్వయంసహాయము

బర్నార్డు పోలును గారు, ఇండియనులకును బర్నార్డులకును ఈ క్రిందితీని హితమొనగుచున్నాడు:

“నేర్చుకొనదగిన పాఠ మేమి? కొయలిపను ప్రభుత్వ మాంగ్ల దేశమున నిలిచియున్నంతవరకు, వారిద్వారా సహాయము గలుగునని భారతీయులు దలచుట వట్టిభయ. అధికారముండియు, దానిని ప్రజాభీష్టమును నెరవేర్చుటకొర కుపయోగింపని వారిపై నాధారపడియుండి లాభమేమి? పంజాబు వ్యవహారములద్వారా, ఈ పాఠము హిందూదేశీయుల మనములకు బాగుగ స్ఫురించినది. సహాయనిరాకరణమే ఇందుకు తగిన సమాధానము. బ్రిటీషుదేశముపై గాని, బ్రిటీషుదేశము నవమానపరిచెడి అంగ్లప్రభుత్వముపై గాని, ఆధారపడియుండి లాభము లేదు. భారతీయులును, బర్నార్డులును తమవై

దనుక నేను నా ఆభిమానమును ప్రకటింపజేసితిని. నాగరజేడి కలముచారిత్రం ఇచ్చెను. ఆ ముర్యక మందులు అతిచతుర. గుణము అమోఘము. అతిమాత్ర భాగ్యధికి ఆర్థికమును జేయబడును ఇంకొక ఏ అంగ్లము ముందు తుడేయబోయెను. 2000 ఏడ్లకుండి ఆ ముర్యకము ప్రచారమునకు నందెను. పాశ్చాత్య వైద్యవిభాగములకు మన వైద్యము మధ్య మధ్య యెరుల నొడలేదు మన కేరళాను ఇపుడు ఆరోగ్యకరముగ నుండుటలేదు. మన ముందులే మన తత్వమునకు సాక్షిమను. ఈ కాలమునకు సరిపాపముల ఆ ముర్యక వైద్యమును పంజాబు ఆభివృద్ధిజేయబడియెను. సంస్కరణములతోబాటు ఆయుర్యవైద్యముగూడ ముప్పు జెందవలయును. దానికి సమయము కచ్చివడి. మనమే దానిని ఆభివృద్ధిజేయగలము. ఆలోచింపి హిందూవైద్యము ఆ ముర్యక విభాగమును తెలియజేందగనే ఆ ముర్యకవైద్యమును ఖండించుట పాడిగాదు. అందరకు ఆయుర్యవైద్యమున కోడ్పడవలయును మన కయుద్ధమునందు గూడ కేత్రు లిక్కిగలము. నూటికి 29 మంది బీదలే. మన ఖండులు చతుర. కాన కాది కనుకూలముగ నుండును. ప్రజల యాలోగ్యము బలముగ నుండును. ఆగ్రస్త్యభాగమును గూడ, చతురగ నుండుటలే ముందు లక్ష్యమిది సమంజసముగను, లాభకరముగ నుండును. మన ఆయుర్యవైద్యము ధోమమును నిజముగా గాంచుగాక! ఆయుర్యవైద్యము ప్రార్థపు బ్రాహ్మణమును బాండుగాక! యమరు బ్రాహ్మణమును తెరచి. విద్యుట సుప్రభావ్య శాస్త్రి, కర్క, కామనాథ శాస్త్రి, దోరస్వామయ్యగారు, ఆయుర్యవైద్యము గూర్చి ప్రస్తావించిరి. శత్రులు చుడని తాంబూల, తుప్పములతో నర్మరించుడి. 7 గంటలకా ర్యక్తమకుంతయు ముగిసెను.

స్థానిక వార్తలు

కాలెండరు:— యస్. సి. గా. అంతు కంఠెనా వాడు సంవ 1921 సంవత్సరపు క్యాలెండరును వందనములతో నందుకొంటిమి.

నౌకమునుగూర్చిన ప్రకటన:— ఇండియా (భృత్యముకాదు ‘వీరపుకొట్ల’నాంబాండు’న నల్లకుండు మొదలగు చతురత్రువులు గలసి తయారగు నావభములతో తేర్చుటకు అంగీకరించి.

రేవుపట్టణముల యభివృద్ధి:— (భృత్యముకాదు అందరిని తెలియజేయుటకు) తుత్తుకాడి, నాగపట్నం, మంగూరు, మాన్సి, కాకినాడరేవుపట్టణములవద్ద చేయబడవలసిన కృత్తినిగూర్చి గౌ. జా. వు. రాంబిష్ణు అండు పార్టీ కృత్తిగాదు తయారుజేసిన నిశ్చయము ప్రకటించి.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:— కొన్ని యిబ్బందులవలన సభాభవనమునకు వలసికల్పించి. వీరపుకొట్ల నాయనగారి సమావేశక ఆంధ్రసభి కార్యాలయమునందు మూడవ అంతస్తునందు ప్రస్తకభాండాగారమునుకూర్చి నుండుటవలసి. తతికలన గ్రంథములను చదువగోరు శత్రులు మార్చి మచటిక కచ్చిచదువుకొనవచ్చునని కార్యదర్శులు మాట తెలుపుటలేరనిట్లు ప్రకటించితిమి.

శ్వశ్రీ రాజీవాచమంఠర పావ్యకృత్త ౧3 కేసరము సాంకెలితము (22-1-21) తేది గం 8-కెంబులములకు కొత్తయందతి ఆంధ్రగీర్వాణవిభాగమునకు దొర్లకొత్తము విభాగమునకును జరుగును. వేదసారమునూర్తి వి.వి.వి.గారు గూర్చిభవనము వసంప దంతో నంగీకరించి.

స్వామీ రఘునాథరాయగారి యజ్ఞస్వాగములు:— ‘పీఠ’ క్రితా సంపాదకులు ఆత్మకాస్త్రీ (గంధక ర్తమునది స్వామిగారి తుడు తివరకేంద్రమున ల్లకేంద్రమునందు 10 క సంఖ్యల కృష్ణమందిరమున నిశ్చించుచున్నాడు. వీరిని దర్శించి మర్యాదములను తెలియగోరువారి యడము 6 మొదలు 10 గంటలవరకు సాంకెలితము 4 మొదలు 8 గంటలవరకు అచట వారినిచూడవలెను.

ఆరోగ్య రహస్యము:— ఈ విషయమును గూర్చి యా 20 క తేడి గురువారమునాడు సాంకెలితము 5-80 గంటలకు తివరకేంద్రమున హిందూ పాస్తాములములలో విభాగమునందు ఎం. జి. పార్థసారథి అయ్యగారు ముం. జి. వేదేంద్రులకు సరళ్య రఘునాథరాయ స్వామిగారి సన్నిహితమునకు కృత్యమునకు సంధించుటల ప్రకారము కొంతమందిని నావలమున వారియద్ద లేవందరయ్యెనని గూడ చెప్పిరి.

ఈ క్షర కయిలీషియా నదిదాదు (భవనమున పోలించు నయ్యములను సమిమమునకు గూర్చి గోడ్లకాగి నిట్లు చెప్పి:— అచట 140 వేలమంది రెడ్డులకు కయిలీషియాను. 50 వేలమంది ఇరెన్యులకు కయిలీషియాను ఉన్నాడు స్థితిగా విషయముగ చెప్పి. దర్శించుటగల కయిలీషియాను పోల కయిలీషియాను నిర్మాణమునకు నానందున చాల బాధుననున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటిసు.

1921-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 1-వ తేదీ మొదలు 1922 సం॥రం మార్చి నెల 31-వ తేదీవరకు అంతముయ్యెను 1921-1922 వ సంవత్సరమునకు గాను “టౌలు” నుంకము వసూలుచేయుచున్నవని 1921-వ సం॥రం జనవరి నెల 31-వ తేదీ నావ వారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కమిషనర్ గారిచేత ఈ ఆఫీసునందు ఏలం వేయబడును ఇతరవిషయములు తెలియగోరువారు కదిగువవిలాసమునకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. మదరాసు కార్పొరేషన్ ఇ. ఎస్. ఎస్. నావరెవిన్యాకాఫ 10-1

అంత మొందలేదు.

(అమ్మతబబాదు ప్రతిక నుండి)

—సీత   *జీ విరా   ౧ మైన మేము విదంత

మా ప్రతిపది వివాహంకూ ఇంకానీ విద్యార్థుల
 గానూ మంచి కళాకారుల వచ్చుటలేదని తేలను వారి కార్మి
 కు లినువాడును నభిమాన కళాకారుల పోషాదేదని నమ్మి
 యున్నది. స్వతంత్రతయే నభిమానమునకు బలము. తరువా
 విద్యార్థులు “వంశమాతరం గంధిభవమా జాతేయం” అని
 కళలునుట్టుచు కార్మికావలెను ప్రధి శంకు బంతులుదేరిరి తరి
 నాన మా ప్రతిపదిపోయి ప్రిన్సిపాలు వివరములు దాక్షరణ కాట
 లో మాటాడియుండెను. మామూలుగ వాడులు జరుగుచుండు

[illegible]

రంగుల విద్యార్థుల నుండి అంత పొందలేదు.

యిందువల్ల నుపసంహరించి, అగ్రగణ్యులైన వాల్మీకి, గౌతమీ
 మేఘము, ఎంబుమూలజిత్తు గౌతమీయుండి ఆచారమును తెప్పించు
 కొనుచుండిరి, ఆచారమును ఏదిధర్మముగా నాచరవలెనో నివర్తనముగా
 వెలుపు ఒకరినొకరు ప్రసనముచేయుచు, ఉచితముగా నుంచుచును.

Grave Irish Situation.

A Week's Figures.

Fight at Wandsworth.

(REUTER'S)

LONDON, January 15.
A number of armed men, stated to be Sinn Feiners, created a disturbance at Wandsworth at 1 o'clock this morning. Several shots were fired and one arrest was made.

LATER.—An Irishman named Kenny was remanded for a week at the Battersea Police Court to-day charged with others, who have not been arrested, of shooting, with intent to murder two constables and attempting to set fire to oil barrels at the Vacuum Oil Company's premises at Wandsworth.

The disturbance at Wandsworth was a remarkable affair. A policeman, at 1 o'clock in the morning, noticed a motor-car outside the premises of the Vacuum Oil Company. A number of men alighted and climbed the wall. The alarm was raised, when the police entered the grounds. There was a fierce fight in the darkness. Shots were fired, but there were no casualties. Twenty men are believed to be concerned in the affair, but only one was arrested. A search of the premises to-day revealed the fact that holes had been bored in a dozen oil barrels. The raiders had brought bottles and tins of petrol. Apparently a great fire plot was frustrated. Sixty-thousand barrels of oil were stored in the premises covering nine acres.

A later message states that Scotland Yard confirms that Sinn Feiners were responsible for the outrage.

An official account says that three men were approaching the Vacuum premises, when they were challenged by a policeman, who grappled with one, who fired, missing twice. All three got off, firing, but a man was subsequently arrested in the vicinity of the premises. He had in his possession Sinn Fein letters and a revolver. Incendiary material was found inside the premises.

Serious Riots in Cork.

Continued Firing.

LONDON, January 16.
There was serious rioting in Cork last night, following an attack upon two policemen coming from a football match, both of whom were wounded. Armed police in motor-cars proceeded to clear the streets. Firing continued during the afternoon and night. There were a few other casualties, including a customs officer who was shot dead and two women and 4 civilians who were wounded.

Remarkable Raid on Dublin.

Authorities' Confusion.

LONDON, January 17.
Military authorities made a remarkable raid in Dublin early yesterday morning and operations are likely to continue for three days. Densely populated area nearly half mile square, in the heart of the city, is occupied: armoured cars and tanks are in the position and sentries are posted. Barbed wire barricades have been erected and by seizure of three bridges, Dockland has been cut off. Troops have occupied commanding positions in high houses, have sand-bagged windows and mounted machine-guns. The reason for the raid has not been disclosed but it is believed to be connected with search for urgently wanted men or, alternatively to locate a suspected arsenal. House to house search is proceeding and six arrests have been made. Nobody is allowed to enter or leave the proscribed area. Searchlights were playing last night.

The O'Callaghan Squabble.

Temporary Settlement.

LONDON, January 16.
A Washington message states that the squabble with regard to Mr. O'Callaghan has been temporarily settled by the Labour Department, permitting him to come ashore and reshuffle as a seaman for abroad. This step apparently stays the execution of the State department's deportation order, which still stands.

American Disarmament.

Dr. Wilson's Intervention Requested.

LONDON, January 16.
A Washington message states that the Foreign Affairs Committee of the House of Representatives has approved the joint resolution requesting Dr. Wilson to convene an International Conference to discuss disarmament.

Colonial Secretaryship.

Mr. Churchill to Step in.

LONDON, January 16.
Sunday papers regard Mr. Churchill as almost certain to go to the Colonial Office, to which, new Middle Eastern department, including Egypt, Palestine and Mesopotamia, is likely to be attached.

Middle-Eastern Territories.

LONDON, January 17.
The Times says, by a very narrow majority, the Cabinet recently transferred Middle-Eastern mandated territories to the Colonial Office.

Lancashire Cotton Industry.

Improvements Noticeable.

LONDON, January 17.
The Sunday Times says improvement in Lancashire cotton industry is noticeable and there is larger enquiry, particularly cabled demands, for quotations from India and China. Rapid progress of piece goods is somewhat checked by unfavourable exchange rates but there is some speculative buying in Manchester owing to the expectation of improved orders from abroad. The paper adds that preparations are being made to restart weaving sheds and there is every probability that operatives will be more fully employed shortly.

The Indian Viceroyalty.

Mr. Montagu's Position.

Fallacious Arguments.

(REUTER'S)

LONDON, January 10.
More than one paper has suggested that Lord Reading's appointment must be followed by Mr. Montagu's resignation, but no one has given a reason for this with the frankness of the Westminster Gazette's diarist, who says that Conservative opinion has never forgiven Mr. Montagu for his speeches condemning General Dyer, and will not tolerate a Jewish Viceroy and Jewish Secretary of State, more particularly as Palestine is governed by Sir Herbert Samuel.

This writer expects that the Prime Minister, having got his way over Lord Reading's appointment, will have to surrender the India Office to the Unionists, and the argument that will be used is that Mahomedan opinion must be satisfied, if Mr. Montagu remains there will be trouble in the Cabinet and the House of Commons. The resignation of Mr. Montagu will mean the advancement of a true blue Tory. "Liberals who know how completely Mr. Winston Churchill has abandoned his liberal principles, will devoutly hope that he will not go to the India Office. It is said that Mr. Austen Chamberlain may succeed Mr. Montagu, but I wonder who would care to take on his next Budget. He might, however, see the Budget through, and then take up the new post."

The Yorkshire Post, with regard to the appointment of the Viceroy, says that it is probably true that Lord Reading was not the first to whom the post was offered, but if Mr. Lloyd George finds in some quarters a hesitancy to accept service under his Government in responsible executive positions, the disadvantage is one to which he has himself contributed by his attitude towards some who have been the subjects of popular clamour.

The Yorkshire Post complains that there is no sign that the Government of India are taking effective measures to assert the authority of the law and restrain seditious propaganda, and while it thinks that tact and discretion should be used to encourage the reaction produced among Moderate Indians by the very violence of the recent counsels, it demands as a first essential, firm and consistent rule unimpaired by menaces in India and sentimentality in Downing Street.

In this connection it quotes the following passages of a letter from Sir Michael O'Dwyer to the Daily Telegraph:—"Officials and non-officials in India who ventured to speak out and expose the true aims of the extremists have been visited with official censure and displeasure, while steady pressure has been employed to keep back the truth, on the ground that plain-speaking might hurt the feelings of the extremists, whom it was hoped to conciliate:—Pioneer."

Situation in India.

Bogey of Bolshevism.

LONDON, January 14.
BRISTOL.—A persistent effort is being made here to connect the Nationalist movement in India with the Bolsheviks by the use of the word Soviets instead of Panchayats to designate the committees formed by the Rai Bareilly peasants. The trouble there is attributed to Mr. Gandhi, who, the Telegraph says, has grasped the Red band of the Russian communist.

The Telegraph says Afghanistan is the bridge across which Red emissaries perhaps also money and munitions, would stream upon Hindustan therefore Afghanistan must be saved and provision made in India against contingencies which would tax the British resources to the last degree.

Apparently Lord Reading's declaration of policy has alarmed the Telegraph which urges him to sternly and effectually check native insurgents like Mr. Gandhi and imported Western sedition mongers.

The Globe has opened its columns to Anglo-Indian ex-satrap and merchants who are demanding the imprisonment of Mr. Gandhi and other leaders. The same cry is echoed by many papers. I still believe nothing will be done to queer Lord Reading's pitch in advance of his arrival and he will do his best to assuage India's hurt feelings.—The Hindu.

Duke of Connaught.

End of Madras Visit.

LONDON, January 16.
The Daily Chronicle in a leader on H.R.H. the Duke of Connaught's speech in Madras, emphasises that British administrators are now all resolved to give the scheme of self-government in India as fair as possible a trial. The paper admits the difficulties, especially those created by Mr. Gandhi, whose political uses of his power have hitherto been uniformly short sighted and mischievous, but the logic of Indian development is against him. The Duke of Connaught truly said that the success of the new era would depend on Indian enterprise, brains, self-help and patriotism, and they are steadily growing factors. Indian statesmen have now such a chance to prove their worth as never before. The future is theirs if, they will but grasp it as practical men.

The German Treaty.

Reduction of the Army.

LONDON, January 15.
A Berlin message states that Herr Gossler, Minister of Defence, declares that Germany has now fulfilled all the conditions of the Treaty with regard to the reduction of the army, which consists now of only 80,000 men and 4,000 officers. As a result of the surrender of tonnage as compensation for the Scapa Flow sinkings, Germany has actually fewer ships than the Treaty allows.

Upper Silesia Border.

Referring to the reported massing of Polish troops on the border of Upper Silesia, the Minister says that there are 140,000 regular troops and 50,000 irregulars. The situation is serious, as the troops allowed to Germany are insufficient to deal with the Poles.

French Government.

Claims Urged.

Serious Changes in Cabinet.

(REUTER'S)

LONDON, January 15.
M. Peret has not yet succeeded in forming a Cabinet owing to the conflicting claims of M. Poincare and M. Briand for the Ministry of Foreign Affairs. It is possible that M. Peret will relinquish his task.

LATER.—A Paris message states that M. Briand has now consented to form a Cabinet, M. Peret having abandoned the task.

The Briand Ministry.

German Reparations.

LONDON, January 16.
While some Paris correspondents are apprehensive that the advent of Briand ministry may mean the hardening of French attitude towards Germany and divergence between the British and French points of view, *Matin* declares that Mr. Briand has approved the policy of M. Millerand and M. Leygues with regard to reparations, namely the agreement with the Allies, especially Britain, with the object of definitely securing modified demands rather than striving after larger payments or standing alone.

Cabinet Formed.

Portfolios of Ministers.

LONDON, January 17.
PARIS.—M. Briand has succeeded in forming a Cabinet. He himself is the Premier and Foreign Minister, M. Barthou, Minister for War, M. Marraud, for Interior, and M. Doumer, Minister of Finance.

Imperial Banks.

LONDON, January 15.
The creation of a chain of Imperial banks on the lines of the United States Federal Bank system and the adoption of silver at a fixed ratio to gold for international payments are the principal remedies in a scheme given prominence to by the *Financial Times* as more likely to remedy the foreign exchanges than any other.

Prussian Elections.

LONDON, January 15.
A Berlin message states that the outstanding question in the impending Prussian General Elections will be whether black, white and red, which is favoured by Reactionaries, or black, red and gold, which is favoured by the Lefts, shall be the national colours. In order to prevent disturbances, it is suggested that the matter should be settled by a referendum.

The Farrow's Bank.

LONDON, January 15.
The Official Receiver announces that the assets of Farrow's Bank which up to the present can be pledged will enable interim repayment to depositors at the end of the month of 2s. in the pound. The distribution is hardly likely to exceed another shilling.

Miss. Normanton the Lady Barrister.

A Unique Distinction.

LONDON, January 13.
Successful candidates for the Bar include Miss Helena Normanton, who has achieved the distinction of simultaneously passing in criminal, Roman and Constitutional law, in which she is the only woman to obtain a first class. She was at one time editor of the journal *India*. She says that she intends also to take Hindu and Mahomedan law.

In a statement to the *Daily Chronicle*, she said that she thought it important for women to realise the legal conditions under which Asiatic women lived. European women might be pressing for a kind of world beautiful to them, but which would not suit Eastern women at all.

International Emigration.

LONDON, January 15.
A meeting of the International Committee of Emigration, which will report to the International Labour Conference, will be held at Geneva in April with Lord Cave as Chairman. Membership will be allocated by the International Labour Conference at Washington. It will include Government employers and workers' representatives distributed among various countries belonging to the League.

The Greek Offensive.

LONDON, January 15.
CONSTANTINOPLE.—It is understood that the Greek offensive is developing on a vast scale. It is expected, that the Greeks are about to occupy Eskisehir an important Kemalist centre and the railroad for Angora. The Nationalists are displaying great activity in sending reinforcements thither. It is reported that Mustapha Kemal has gone to the front. Meanwhile, the operations have created a deep impression in all circles but the newspapers do not offer any comment.

British Naval Defence.

Big Ship Policy.

LONDON, January 15.
The *Daily Chronicle's* Parliamentary correspondent says that there is reason to believe that the Sub-Committee of the Council of Imperial Defence, which is considering the desirability of building big battleships, will decide against the continuation of the big ship policy. The preponderant effect of the evidence adduced points to this in a definite and practical way. It is probable that the decision will be based on the ruinous cost of big ships and the attendant warcraft and aircraft, also of building a fleet deck and harbour accommodation, which would by the endeavours to reduce the war debt.

Electricians' Strike.

Ilford in Darkness.

(REUTER'S.)

LONDON, January 15. There were extraordinary scenes at Ilford last night, which was in darkness in consequence of a strike of municipal electricians, owing to the Urban Council's rejection of their wages claims. Ilford was in candle-light. The strike, originated in the black-coated technical and electrical staff. Electricians, dustmen, sweepers others joined in sympathy. The electric tram service is suspended. Five thousand factory people are idle.

Sir A. Geddes

LONDON, January 15. A Washington message states that Sir Auckland Geddes has left for London. It is understood that Mr. Lloyd George is anxious to profit by the lull in American political activities to discuss the outstanding problems between the two countries.

The Money Market. Reduction of Bank-Rate.

LONDON, January 15. Financial circles are making strenuous efforts to secure a reduction of the bank-rate to 6 per cent, laying stress on the fact that eight Scottish banks hold deposits to the extent of £273 millions, much of which would be attracted to commerce by the reduction. On the other hand, shipping companies are awaiting a favourable opportunity to place large subscription loans on the market.

(Associated Press.)

Repressive Laws.

Mr. Sastri's Resolution.

DELHI, January 17. The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri has given notice of the following resolutions to be moved in the forthcoming session of the council of state:—This council recommends to H. E. the Governor-General-in-Council that a Committee be appointed to examine repressive laws now on Statute Book, and report whether all or any of them should be replaced and in cases where repeal is not desirable, whether the laws in question should be amended, and if so, how.

Duke of Connaught.

Commander-in-Chief's Telegram.

DELHI, January 17. A Communique says:—The following telegrams were exchanged between H.R.H. the Duke of Connaught and H. E. Lord Rawlinson of the Duke's arrival in India. From Lord Rawlinson to the Duke of Connaught:—On behalf of all ranks of the army, both British and Indian, I desire respectfully to welcome your Royal Highness to India on your arrival at Madras. The army remember with feelings of deep regard the many occasions on which your Royal Highness held commands in this country and they are proud to have their illustrious and well beloved Field Marshal once more amongst them.

From H. R. H. the Duke of Connaught to H. E. Lord Rawlinson:—I thank you and all ranks of the army both British and Indian, for the welcome I have received from you on my arrival. I much appreciate your kind reference to my former service in India. I am so pleased to renew my acquaintance with the Indian army.

The Frontier Situation.

LAHORE, January 17. The Civil and Military Gazette frontier correspondent states that all is reported quiet along the border. A party of adventurers from Ningrapah recently visited Afridi country and distributed a certain amount of money to Afridi Mullas with a view to upsetting the settlement between Afridis and the British Government. Tribesmen as a whole, however, have long since lost all faith in such outside interference and it is unlikely that this episode will have any appreciable effect.

A communique says:—The situation at Wana continues quiet. Parties of recalcitrant Mahads continue to give trouble on Tank Zam between Jandola and Ladha. On the 14th a party of these men attacked and held up our picketting troops on Serarogha Ladha Road about 5 miles northwest of Serarogha. Withdrawal of all our road troops was successfully accomplished under cover of a small column sent out from the camp. Our casualties were one British Officer wounded, two Indian other ranks killed, ten Indian other ranks wounded and one Indian other rank missing, believed killed. The enemy casualties are not yet known but are believed to have been considerable.

M. Clemenceau.

BOMBAY, January 17. M. Clemenceau ex-Premier of France now touring in India is expected to arrive in Bombay on the 27th instant and stay here for about four days as a guest at the Government House and also dine at the Byculla Club before leaving for the interior on the 30th instant. The French colony in the city is making arrangements to accord a fitting reception to the veteran statesman.

The Kohinoor Mills.

BOMBAY, January 17. The locked-out men of the Kohinoor Mill turned up at the mill this morning and it is stated offered to resume work. It was declined by the manager of the mill on the ground that he could not allow them to do so until he was satisfied as to their sincerity and until he had obtained permission from the Agents, whereupon the men quietly dispersed.

Congress Propaganda.

Calcutta National University.

Mr. Andrews Promises Co-operation.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, January 17. The Servant has received the following telegram from Mr. C. F. Andrews:—"Kindly announce that I shall most gladly serve the new Calcutta National University when founded in any capacity consistent with my primary duty at Shantiniketan. My whole heart is with the national University movement."

Swaraj or Education. Boycott Propaganda.

CALCUTTA, January 17. A number of student non-co-operation meetings were held yesterday in different squares of Calcutta followed by a mass meeting in the evening at Mirzapore Park attended by about fifteen thousand students, Maulana Abdul-Kalaw Ayub presiding. Resolutions were adopted urging muftasil students to come out of schools and colleges, not to deposit examination fees and contribute to help the movement. Messrs C. R. Das Bapin Chunder Pal and Rev. Hesbut Anderson were present at the meeting.

Students' Firmness.

CALCUTTA, January 17. The students who have withdrawn from colleges are still holding out. Mr. C. R. Das addressed seven student meetings today urging them to come out of colleges. The final B. L. Examination commenced to-day. There were only a few absentees. The newly started National College has opened a technical branch including weaving and students are being admitted.

Rangoon National School's Steady Progress.

RANGOON, January 17. The University and school situation is unaltered. National schools are being supplied with teachers from the ranks of University strikers.

C. P. Congress Committee.

NAGPUR, January 17. The Central Provinces Provincial Congress Committee passed a condolence resolution for the untimely death of Pandit Bishun Dutt Sukul. A similar resolution was also adopted for the death of Rao Bahadur R.N. Mudholkar.

Calcutta Taxi Strike.

CALCUTTA, January 17. There was no improvement to-day in the taxi strike. Some drivers of private motor cars joined the strikers. The police Commissioner will receive a deputation to-morrow from the Taxi Drivers' Association. The Secretary, Calcutta European Association, sent the following letter to the Police Commissioner:—In view of the present existing taxi strike drivers, I am directed to ask what action you are taking to protect private drivers being intimidated. In reply the Police Commissioner writes:—Police patrols have been placed with order to arrest anyone intimidating or interfering with private motor cars drivers.

No Force or Violence.

CALCUTTA, January 17. At a meeting of taxi drivers on Saturday it was proposed that drivers of private motor cars and lorries should stop work before to-morrow morning and some drivers of private cars present gave an undertaking that they would carry out the proposal. It was then decided to inform absentees that they should follow suit from Tuesday morning and in case any one went against this united request, he should be approached and requested, failing which men should lie on roads in front of cars but would not use force or violence.

Ministers' Salaries.

Proposal to fix at 1000, per month.

PATNA, January 17. Mr. Ganesh Das has given notice to move in the Bihar and Orissa Legislative Council a resolution recommending that Ministers salary be fixed at Rs. 12,000 a year.

Indian Science Congress.

CALCUTTA, January 17. The eighth session of the Indian Science Congress will be held here from 31st January till 5th February at Dalhousie Institute and at the Office of the Geological Survey of India.

Scarcity in C. P. Government Statement.

NAGPUR, January 17. The following scarcity statement has been issued by the Local Government has been declared in Mandla, Jubbulpore, Bilaspur, Drug, Amraoti, Akola and Buldana Districts. Full programme of works has been prepared in Districts in which scarcity has been declared and others where though it is not yet necessary to declare scarcity, it is advisable to provide measure of employment. In scarcity districts the number of persons on works is 19652. Gratuitous relief for persons unable to work has been started in Mundla and Bilaspur and is being started in other affected tracts. The number in receipt of such relief was 1736. Allotments exceeding rupees twenty lakhs have been sanctioned for loans under land improvement and agriculturists loans Act and loans are being distributed wherever necessary. Forest concessions have been liberally granted. Emigration on large scale is reported from Chattisgarh division to coal fields and Iron works in Bengal and there has been some immigration from adjoining states into Jubbulpore and Bilaspur. Food stocks are sufficient everywhere except in Mandla where special arrangements are being made for import of food through Government Agency. Public health is good except for some influenza and elapsing fever. Prices show small tendency to fall. Crime shows no appreciable increase.

Madras Labour Leaders.

Bombay Railway Men's Sympathy.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, January 17. The Secretary of the Railway and docks workers unions of Bombay has sent a telegram to the Government of Madras viewing with great apprehension the action taken by the latter against Mr. B. P. Wadia and others in the matter of Buckingham Mills dispute as calculated to suppress trade unionism in India and sympathising with Mr. Wadia and his colleagues in their present trial in which they wished them all success.

Bombay Administration Report for 1919-20.

BOMBAY, January 17. The Bombay Presidency administration report for 1919-20 records great industrial prosperity of province. Cotton mill industry prospered despite serious labour trouble. Oil mills were also busy. Handloom weaver had good year as well. Although trade differed for want of tonnage the gross value of imports and exports broke all previous records. Alexandra Docks till then reserved for war purposes were thrown open to commercial traffic providing seventeen additional berths for vessels. Shortage of house accommodation having become acute the Rent Act was extended for two years. The land between Sewri and Mazagoh measuring 3387 acres was reclaimed and provision of storage room for grains, cotton, manganese timber and coal made rapid progress. Port Trust railway had 105 miles of line. Total customs revenue amounted to nearly seven and a quarter crores. Important irrigation works were pushed on cost in the year amounting to nearly one and three quarter crores. The Sukkur barrage irrigation scheme estimated to cost sixteen crores was submitted to India Government for sanction. Education claimed 239 lakhs, an increase of 40 lakhs over previous year.

Railway Police Committee.

BOMBAY, January 17. The Railway Police Committee appointed by the Government of India with a view to enquire into adequacy of arrangements for protection of passengers and goods will be in the Bombay Presidency from 24th to 30th January. Public has been invited to put their views before the Committee.

Bank of Bombay. Half Yearly Report.

BOMBAY, January 17. The Directors report of the Bank of Bombay for half year ending December 31st state frauds in ledger department of the Bank amounted to Rs. 1680000. A portion of the above has been already recovered and a substantial portion of the balance will be recovered from secured assets. In the meantime full amount of loss has been provided for. The Imperial Bank embracing three Presidency Banks will be constituted on the 27th instant. As Sir Robert Aitken has been appointed a Managing Governor of the Imperial Bank the present Deputy Secretary Mr. R. A. Don will succeed him as Secretary and treasurer in Bombay.

The extension of Southern Shan States Railway from Aungban to Haho opened to-day for goods traffic only. Passenger opening takes place later.

Kumardhubi Engineering Works. Strike Situation.

KUMARDHUBI, January 18. The strike situation at Kumardhubi engineering work remains unchanged. The strikers are still picketing bazaars and local shopkeepers are prevented from supplying food to managerial and office staff of the works who are dependent on supplies which are specially sent from Calcutta. The strikers have hitherto made no attempt to approach the management with a view to settlement.

Military Secretary to Viceroy.

RANGOON, January 18. News has been received here that Major Kennedy Crawford Stuart, formerly of Burma Military Police, new officer commanding, 127th Bauahis has been appointed Military Secretary to the new Viceroy. He accompanied Lord Reading in the same capacity on two visits to United States.

Calcutta Principals' Meeting. Ripon College Principals' Circular.

CALCUTTA, January 18. In connection with the students strike in Calcutta a conference of Principals of Calcutta colleges was held on Saturday at the invitation of the Vice-Chancellor. After discussion, it was decided that each principal should have the discretion of dealing with the strike situation in his college as he thought fit. The Principal of the Ripon College has issued the following notice to the teaching staff:—Professors are given distinctly to understand that the college has not been closed that punctual attendance is expected from them that if any of them fails to turn up at the appointed hour consequences would be more serious.

(Message incomplete.)

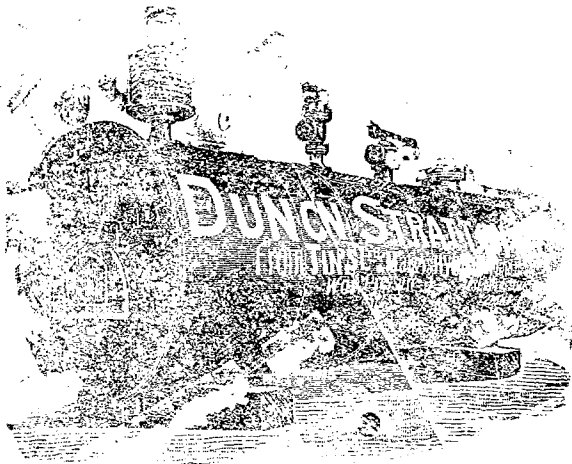

DUNCAN STRATTON & Co.

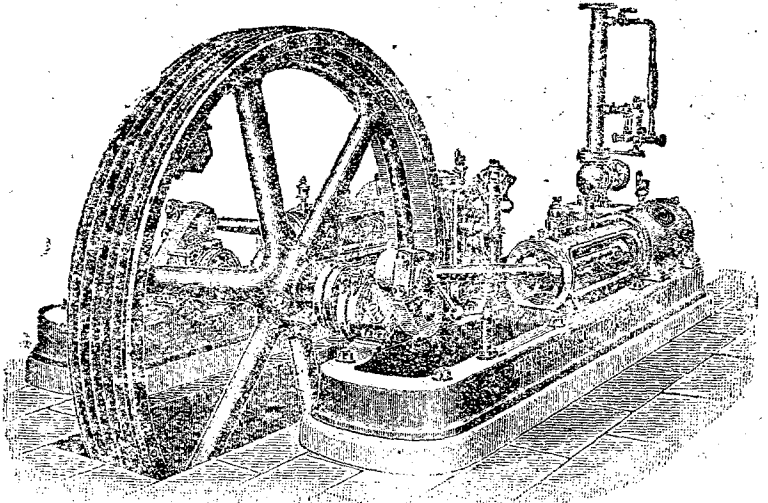
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

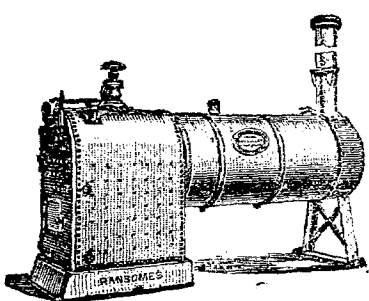
ప్రెస్ మిల్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వర్తమాన — దయామేటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు వర్తమానము.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు వర్తమానము.

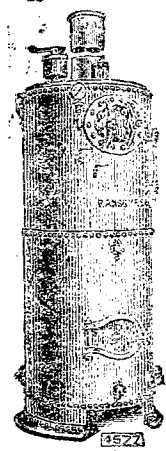

ప్రెస్ మిల్ లిఫ్ట్ మోటార్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు వర్తమానము.

దయామేటరు 6 అ. మొదలు 10 అ. వరకు వర్తమానము.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్ 100 హాను మొదలు 250 హాను వరకు వర్తమానము.

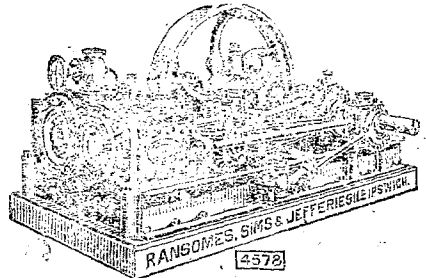
లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్ 80 హాను మొదలు
100 హాను, 120 హాను, 150 హాను వరకు వర్తమానము.

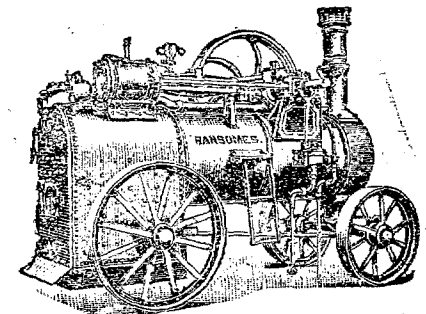
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
దయామేటరు 6 అ. మొదలు 10 అ. వరకు వర్తమానము.
స్టీమ్ బోయింగ్ ప్రెస్ 80 హాను మొదలు 100 హానుల వరకు వర్తమానము.

ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చుము.
మాది బిల్డింగ్ మెషిన్, వాటిసామా
దాని ప్రెస్సింగ్ మెషిన్ [ప్రెస్] మాది
బిల్డింగ్ మెషిన్ మాది బిల్డింగ్ మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్ ఫ్యూయర్ విత్రింగ్ మెషిన్
మానవిజ్ఞ మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్ [సామానులు]
కడ్డు బిల్డింగ్ మెషిన్ వాటి
అన్ని రకముల మంచు మెషిన్లు
వాగర్లు, క్యూబిక్ ఫుట్ ప్రెస్ కోర్ముట్టు
కెరెన్ మానె కుడడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగ్ (ప్లాంట్) కోర్ముట్టు
లేకులు వర్క్ సాఫ్ట్ కోర్ముట్టు
స్టీమ్ సాప్లింగ్, కపింగ్, పెడెస్టల్స్
రాట్ విరన్ అండు కాన్స్ విరన్ ఫుట్టి.
కగయరా అన్ని రకముల సామానులు.

స్టెడ్ బ్లెస్డ్ కాంపౌండ్
బొంబాయి 'ఎంజిన్లు.
(కాన్ బ్లెస్డ్ మొవమెంట్ పోల్ ట్రియలింగ్.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు కూడ గలవు.

హైస్పీడు కాంపౌండ్ ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరుగలవి.
స్టీమ్ ప్రెస్ 120 హానులు గలవి.
కాంపౌండ్ — హై, లో ప్రెస్ సిలిండరు.
స్టీమ్ ప్రెస్ 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేవల్ బావనయ్య గారి కైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.
దగ్గు, కైళ్ళము, కడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, చిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని డబ్బీతో చూడ జల మా. 0—10—0; డబ్బీ 1-కి మా 5—12—0. పోట్లుగలవూ కలు.
అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరింగ్, బొంబాయి,
} 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

